

PORTRÉT
CÍRKVE
ČESKOSLOVENSKÉ
HUSITSKÉ

Praha 2007

OBSAH

Předmluva	3
Církev československá husitská viděná zvenčí	5
Pohled dovnitř této církve	11
Duchovní směřování CČSH – její kredo, věrouka, zbožnost	20
Řády a organizace Církve československé husitské	23
Dějinná cesta CČSH	28
Malá statistika a informativní adresář (úřadů a institucí)	34
Schematismus – aktuální soupis náboženských obcí CČSH	42
Doslov	52

© Milan Salajka, 2007

Edice Blahoslav – pro náboženskou obec
Církve československé husitské v Praze 1 – Staré Město
Text prof. dr. Milan Salajka
Grafická úprava Pavel Pánek
Tisk: Grafotechna Print s. r. o.

ISBN: 80-7000-876-8

PŘEDMLUVA

Vážení čtenáři,

publikace prof. ThDr. Milana Salajky je určena všem, kteří dosud o Církvi československé husitské mnoho nevědí a chtěli by se o ní něco více dovědět. Současně četba a užívání této knížky přinese svým přehledným, uceleným a souhrnným uspořádáním užitek i těm, kteří již jdou s touto církví značný úsek cesty jako věřící a aktivní členové svých náboženských obcí. Záměrem publikace je představit či připomenout charakteristické znaky a projevy novodobé husitské církve, která patří do rozmanitého spektra českého i světového křesťanství.

Církev československá husitská vznikla na počátku 20. století z hnutí katolického modernismu v návaznosti na dědictví české reformace. Jejím vzniku předcházely Vánoce roku 1919, kdy byly spontánně slouženy reformními kněžími bohoslužby v českém jazyce v mnoha katolických kostelech, a to i přes zákaz tehdejší církevní hierarchie. Datem jejího vzniku je 8. leden 1920. V tento den došlo k zásadnímu rozhodnutí, že bude utvořena nová samostatná církev. Stalo se to v Národním domě v Praze na Smíchově při jednání Klubu reformních kněží, v jehož čele stál ThDr. Karel Farský (1880–1927), modernisticky orientovaný kněz a profesor náboženství. Dne 11. ledna 1920 byla v chrámu sv. Mikuláše v Praze na Staroměstském náměstí tato nová církev veřejně vyhlášena. Přihlásila se k odkazu české reformace – Mistra Jana Husa, husitů a českých bratří. V jejím programu došlo k určitému souznění s názory T. G. Masaryka o vyzdvížení humanitních hodnot české reformace a významu náboženství pro moderního člověka. Státem byla tato církev uznána 15. září 1920.

Motivy vzniku Církve československé husitské jsou spojeny s úsilím o rehabilitaci Kristova evangelia a křesťanství před moderní českou společností. Z svolání „Národu československému“, zveřejněného 11. ledna 1920, je zřejmé, že představitelům šlo především o křesťanskou církev, která má svůj základ v evangeliu Ježíše Krista. „Československá církev je založená svým jménem „církev“, to je „sbor Páně“ na základě evangelia Kristova.“

Současně je v dokumentu vyzdvížena svébytná národní křesťanská kultura, k níž patří Cyril a Metoděj, Mistr Jan Hus a Čeští bratři. Hus je zde označen jako „svatý mučedník kostnický“. Nová církev se tak přihlásila k odkazu české reformace a zejména husitství, jak to později vyjádřila i svým názvem na VI. sněmu v roce 1971.

Významným motivem prohlášení je zásada svobody svědomí a náboženského přesvědčení: „Chceme, aby konečně byla učiněna přítrž náboženským bojům v národě, a žádáme si svobody svědomí a náboženského přesvědčení nejen pro sebe, nýbrž i pro každého jiného.“ Zásadu nenásilného a současně vnitřně přesvědčivého získávání pro Ježíše Krista a křesťanské hodnoty chce Církev československá husitská uplatňovat i v současnosti. „Důvěřujeme v Boha skrze Krista. Ne, že bychom mohli tuto způsobilost přičítat sami sobě na základě toho, co je v nás; naše způsobilost je od Boha, který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na liteře, nýbrž na Duchu“ (2 K 3,4–6).

*Tomáš Butta,
VIII. patriarcha Církve československé husitské*

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ VIDĚNÁ ZVENČÍ

Zvnějšku pozorována představuje se jednoduchou kostelní stavbou, pocházející většinou z první poloviny 20. století – pokud nejde o dům v zástavbě. Ojedinele jde o klasický kostel získaný z historického dědictví, v několika případech o osiřelou židovskou synagogu, adaptovanou na sbor.

Za svůj grafický znak zvolila ČČSH kombinaci kalicha s křížem.

Místní církev, kterou katolíci nazývají farností a evangelíci sborem, má zde oficiálně název náboženská obec. I když jde o útvar územní, má náboženská obec vyjadřovat „obecenství víry“, společenství věřících.

Pro ústřední budovu náboženské obce užívá se především název sbor (lidově „kostel“), v ojedinělých případech chrám. Menší shromaždiště v domech umístěných v občanské zástavbě bývají nazývána modlitebnou. Většina sborů je označena jménem Husovým nebo patriarchy Karla Farského, případně jiné významné reformační postavy. Řada dalších nese jiný, ryze náboženský přívlastek, vážící se ke Kristu nebo k apoštolům.

Střed budovy náboženské obce tvoří prostor pro shromažďování věřících k bohoslužbě. Na čelní zdi bývá umístěn velký prostý dřevěný kříž. V některých sborech vidíme obrazy z Ježíšova života – to na zdůraznění, že Boží syn je pro nás živý. Liturgický střed tohoto prostoru tvoří dřevěný bohoslužebný stůl s kalichem pro zpřítomnění večeře Páně (přijímání), se svícem a pulpitem pro Bibli. Stranou bývá kazatelský pultík. Na čelní stěně, popřípadě po stranách bývá k vidění dekorativně provedený text z Bible. Doprovodným nástrojem pro bohoslužebná shromáždění jsou varhany nebo harmonium, často umístěné na kůru. Věřícím slouží klasické lavice, resp. židle.

V této stavbě nebo v její blízkosti nachází se pracovna duchovní správy – „farní úřad“ a další místnost, sloužící laické „radě starších“. Některé obce mají navíc i samostatný prostor pro archiv a knihovnu, případně místnost pro skupinovou duchovní péči, vyučování dětí a činnost mládeže. Ve větších sborech se nachází – jak by to mělo být všude – byt pro faráře, případně i pro správce celého objektu (kostelníka, sborovníka).

V některých větších městských stavbách nebo při nich provozuje se vlastní kolumbárium sloužící k ukládání pohřebních urn. Ojedinele je v suterénu budovy sál pro přednášky a koncertní či divadelní představení; bývá pronajat pro veřejné kulturní akce, případně slouží vlastním potřebám.

V rámci zeměpisného území náboženské obce tvořeného často celým okresem se pro takto rozptýlené příslušníky pořádají periodicky bohoslužby v tzv. střediscích. Tato shromáždění nalézají ojedinele svůj prostor ve vlastní

kapli, většinou však v podnájmu ochotného místního evangelického sboru, případně v poskytované veřejné prostoře.

Duchovní správce, tj. farář (muž nebo žena), případně jeho pomocník či zástupce jáhen (jáhenka), eventuálně kazatel (kazatelka) z povolání se pohybují v civilním oděvu. Pouze k bohoslužbám a obřadným aktům se užívá černý talár s kalichem na prsou; knězi přísluší též dvoupramenná bílá štola. Dále se zde můžeme potkat s osobou pečující o sborovou budovu; nazývá se sborovník (sborovnice). K pracovníkům náboženské obce patří varhaník (varhаницe); tam, kde působí i pěvecké těleso, řídí je sbormistr (sbormistryně).

Členové církve mají ve zvyku oslovovat se navzájem bratře-sestro, a to i na všech úrovních duchovenského úřadu (bratře faráři, sestro farářko – bratře biskupe, sestro biskupko). Pokud jde o název církve, jmenovala se původně Církev československá. Za nacistické okupace byla nucena užívat názvu Církev českomoravská. Od roku 1971 nese přívlástek „husitská“ – Církev československá husitská. (Sdělovací prostředky ji občas zaměňují s Českobratrskou církví evangelickou, resp. všelijak komolí oba tyto názvy). Ve vnitrouředním styku nebo v textech, kde se název Církve československé husitské vyskytuje opakovaně, užívá se zkratky CČSH (dříve CČS, CČM).



Rodící se církev byla zpočátku odkázána na shromažďování ve spolkových místnostech, ne-li po náměstích, popř. pod širým nebem. Své vlastní budovy si počala opatřovat sice s nadšením, leč pracně. Z počátečního období jejich snah se zachovaly nejrůznější stavby spíše domového charakteru, opatřené věžičkou. Následně začaly převažovat hranaté kostelíky v duchu dobového funkcionalismu, až došlo i na moderní stavby větších rozměrů – s prostorným bohoslužebným shromaždištěm a dalšími pracovními místnostmi. Ve velkých městech byly „sbory“ případně zabudovány do uliční občanské zástavby (s vlastními nájemními byty). Pokud jde o jejich pojmenování, ujal se evangelický termín „sbor“. V menších městech a vesnicích či na místech s menší koncentrací příslušníků této církve budovaly se ze zakoupených vil, rodinných domků nebo ze zrušených provozoven „modlitebny“.

Z českého historického dědictví získala Církev československá jen několik kostelů. Po skončení 2. světové války přešly na ni – převážně v pohraničí – některé opuštěné kostely a fary po německé evangelické církvi. K nabytým památkovým budovám patří i osiřelé židovské synagogy, jež jsou po své adaptaci náboženskými obcemi užívány; tím byly zachráněny před devastací.

Tam, kde žijí členové této církve rozptýleně nebo kde ani po letech nedošlo ke stavbě vlastního sboru či modlitebny, nacházejí tito příslušníci možné útočiště pro svá nedělní a sváteční shromáždění v nejrůznějších prostorách veřejných či soukromých.



*Husův dům v Hořelici-Rudné, 1923
(podle konceptu biskupa dr. Karla Farského)*



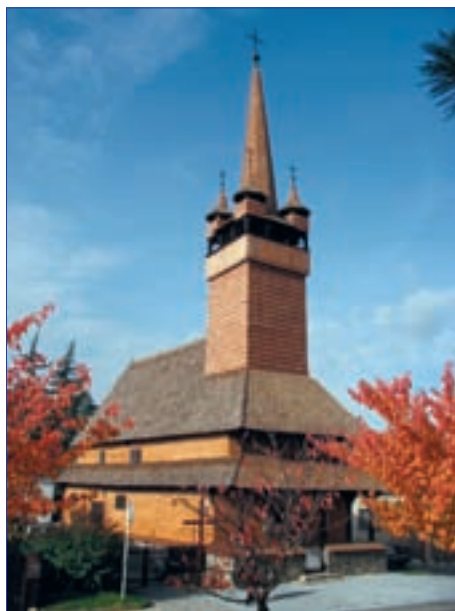
*Komplex budov náboženské obce a diecézní rady v Hradci Králové, 1929
(projekt architekta Gočára)*



Bohoslužebný stůl (Náboženská obec Na Zderaze)



Budova sboru v občanské zástavbě (Praha 7-Holešovice)



Dřevěný podkarpatský kostelík převezený do Blanska



Jeden z kostelů po německých evangelících v pohraničí (Kadaň)



Bývalá synagoga (Prostějov)



Interier sboru se vzkříšeným Kristem (Čáslav)

POHLED DOVNITŘ TÉTO CÍRKVE

Stará zásada praví, že vstupovat do „nitra“ či „srdce“ církve je nejlépe přes její bohoslužbu. Platí to i pro Církev československou husitskou. Její „Boží služba lidem“ se odehrává ve střízlivém prostoru u bohoslužebného stolu, kazatelského pultu a v lavicích.

Bohoslužba, konaná o nedělích a svátcích, má svůj pevný řád. Její postup svým způsobem ctí starobylou tradici:

Vzývání Boha a prosba o duchovní očistu příchozích – doznání hříchu a vin s prosbou o odpuštění. Následuje soubor modliteb, zejména přímluvných. A přichází zvěstování ze svatých Písem, doprovázené kázáním a zakončené

vyznáním víry. Pasáž tzv. obětování vyjadřuje dík za Boží smíření s lidmi v oběti Ježíše Krista; končí mohutným chvalozpěvem. Poté přichází „památka“ poslední Ježíšovy večeře s učedníky, následovaná prosbami o Spasitelovo „zpřítomnění“ mocí Svatého ducha. Po duchovním sjednocení v „církve Kristovu“ přistupují účastníci bohoslužby k „přijímání“, tj. přistupují ke stolu Páně, aby přijali hostii namočenou v kalichu s vínem. (K tomuto 'komuniu' mohou zde uvážlivě přistupovat i ti křesťané, kteří jsou jiného vyznání.) Závěrečnou část bohoslužby tvoří sborová oznámení o událostech v obci a o činnostech ve sboru v nadcházejícím týdnu; následuje požehnání věřícím na cestu. Tyto jednotlivé úseky pořadu jsou prokládány lidovým zpěvem duchovních písní, popřípadě zpěvem pěveckého tělesa nebo varhanní 'vložkou'. V průběhu shromáždění nebo na jeho konci koná se peněžní sbírka, jež doplňuje fond příjmů náboženské obce na její provoz a činnosti, jak se získávají především ročním členským příspěvkem.

Řád bohoslužby ČČSH je dán Liturgií podle jejího prvního patriarchy Karla Farského. Znakem křesťanské bohoslužby ovšem je, že nechce řídit jen dané shromáždění, nýbrž chce „liturgovat“ pravé vyznávání víry i zbožnost a život věřících. Na Liturgii ČČSH je nápadné, že se z poloviny odbývá zpěvem v tzv. rezponzoriích, jež jsou podělena mezi kněze a shromážděný lid. (Je pozoruhodné, jaké množství příslušníků církve zná tento svůj 'part' z paměti.) Další náplň této bohoslužby tvoří modlitby, doprovázené jen několika úspornými kultickými gesty.

Bohoslužebná liturgie ČČSH čerpá z klasické římské mše, resp. východní liturgie (Jana Zlatoústého) – ovšem s respektem k vlastnímu ideovému zaměření a vyznání víry. Zřejmě je i její sepětí s tradicí církví evangelických, totiž mimořádný důraz na hlásání Božího slova (kázání). Pokud jde o Bibli, používá se tady nyní v jejím soudobém, ekumenickém znění.

Průběh této bohoslužby je každému přichozímu možné sledovat ve Zpěvníku Církve československé husitské. (Protože zpěvník, vycházející v nových a nových vydáních, nemá stejné stránkování, je nutné nalistovat si text Liturgie podle Obsahu, který je otištěn na jeho poslední stránce.) Tento zpěvník obsahuje na 350 duchovních písní, pocházejících jak z dědictví husitů a Jednoty bratří, tak z fondů církví různých vyznání; trvale se doplňuje písněmi ze současné ekumenické a vlastní tvorby. Je užitečný i z dalšího důvodu: předepsán je mu srozumitelný teologický text s názvem Víra našich sborů. Závěrečné stránky zpěvníku jsou věnovány modlitbám, inspirujícím jak společným, tak osobním duchovním životem.

Mnohé o povaze a zaměření této církve prozradí i další obřady, vykonávané podle společné obřadní příručky – Agendy. Ta je předpisem a scénářem



Slavnostní bohoslužebné shromáždění



Svatost křtu



Biřmování



Společná večeře Páně (přijímání)



Oddavky do svátosti manželství



Svěcení kněží

především pro tzv. svátosti, jež chtějí doprovázet věřícího po celý jeho život – od kolébky až po hrob. Tato církev uznává a praktikuje tradiční sedmero svátostí: křest, biřmování, oddavky do manželství, pokání, přijímání z večeře Páně, svěcení kněží a svátost útěchy těžce nemocných. Poslední rozloučení se zesnulými je možné vykonat ve sboru, na hřbitově nebo v krematoriu. Na to může navázat obřad uložení urny (kolumbárium), případně rozptyl popela.

Kdo o to stojí, může vstupovat do „nitra“ této církve i sledováním dalších aktivit ve sboru: příležitostných pobožností a modlitebních setkání různé ná-



Kolumbárium



Rozloučení se zesnulým (krematorium)



Rozloučení se zesnulým (sbor)

plně a tvaru, společných úvah nad Bibli („biblické hodiny“), křesťanské výuky a výchovy dětí a mládeže, katechetického vzdělávání čekatelů na křest nebo snoubenců před oddavkami, může se účastnit přednášek a besed, případně koncertů duchovní hudby atd. Přístupná všem je i sborová knihovna.

Církevní společenství se nevyžívá jen účastí na kultických aktivitách, pastoračních shromážděních a akcích ve sboru. Členové duchovně vzdělávají své rodiny. Setkávají se též v běžném životě a i tam se vzájemně posilují ve svém křesťanském přesvědčení. Mnozí pokládají za svou povinnost vycházet mezi své členy s dílem lásky – almužny, diakonie a charity. Zapojují se svým způsobem do společenského života a aktivně podporují veřejné snahy a akce, které jsou zacílené k prospěchu spoluobyvatel. Živá církev dbá o to, aby neustále přinášela své „svědectví“ a byla patrná všude tam, kde se něco děje pro povznesení člověka a lidské společnosti.

Církev československá husitská hledala od počátku cestu k porozumění a spolupráci s ostatními křesťanskými vyznáními. Když k tomu nadešel čas, stala se členkou Světové rady církví i národní Ekumenické rady církví; ochotně se zúčastňuje rozmanitých mezicírkevních bohoslužebných a diakonických akcí, setkání a rozhovorů, popřípadě je sama organizuje.



Duchovní péče o děti



Duchovní péče o mládež



Setkání členů Akademického klubu Tábor



Společné večery nad Biblií

DUCHOVNÍ SMĚŘOVÁNÍ CČSH –

– JEJÍ KREDO, VĚROUKA, ZBOŽNOST

Ohlédneme-li se za dobou vzniku Církve československé (CČS) a její duchovní atmosférou, zaznamenáme, že ji poznamenal přechod z 19. do 20. století. Mezi kněžstvem a vzdělanými laiky, kteří byli nazváni modernisty, bylo patrné úsilí o překonání zpátečnických názorů církve ve vztahu k dobovým vědeckým poznatkům a myšlenkově převládajícímu „světovému názoru“. Ve vztahu k mechanicky platným dogmatům byl zdůrazněn spíše požadavek zvnitřnění víry a přesvědčivého respektování Ježíšových mravních požadavků; to vyjadřovalo heslo „svobodu svědomí!“. Válka z let 1914-18 situaci jen vyostřovala. Přinášela plno úzkostí, obav, mravního a sociálního zmatku mezi křesťany i do církví. S jejím koncem nastaly zásadní změny na mapě světa i v jeho pořádcích.

Pokud jde o český národ, jenž se opět dočkal své samostatnosti, s nelibostí se ohlížel za protrpěnou reakčností a germanofilstvím zdejší katolické hierarchie („Pryč od Říma!“). Zejména se žádalo počestění bohoslužby a kázání, poté i výměna myšlenkově, národně i společensky zprofanovaného vysokého kléru. Modernističtí a reformističtí kněží zprvu váhali opustit svou církev a domáhali se její reformy a obrody až po vyčerpání všech možností. Když jejich snahy ztroskotaly a tomuto osobitému společenství se nepodařilo ustavit se např. jako do jisté míry samostatný český katolický patriarchát, prohlásilo se roku 1920 za samostatnou církev československou.

Lze říct, že tato „nová, národní církev“ se utvářela v tradiční katolické struktuře, ovšem zásadně demokraticky přetvořené. V dané situaci projevovalo se tu pochopitelně určité napětí: Jak zachovat vžité rysy křesťanské zbožnosti a současně se vyrovnat se skutečností, že vzdělanecké vrstvy národa, ale i kněží a široké vrstvy obyvatelstva utvářely své názory pod vlivem osvíceneckých idejí i s jejich tendencí k liberalismu? Bylo patrné, že myšlení, hlásání a učení této „mladé“ církve se naplňuje novým, svěbytným obsahem.

Mladá církev, odsouzená Vatikánem, usilovala mj. i o vyjádření své souvislosti s historickým křesťanstvím, a to tak, že se nejprve snažila opatřit svým biskupům u tradičních církví svěcení do tzv. apoštolské posloupnosti. Ke zlomu v této její marné snaze došlo na I. sněmu CČS v roce 1924. Zde prohlásil někdejší katolický kněz a teolog prof. Karel Statečný: „Není nám zapotřebí utíkati se o patronát ani k církvi katolické, ani ruské, ani srbské, ani anglikánské, nýbrž potřebujeme přijati z rukou národní církve nádherný onen poklad našich otců...“ Národní církvi mínil „dědictví husitských a českobratrských našich předků“. V daném kontextu po-

kusil se formulovat orientaci ČČS takto: „Dovolujeme si prohlásit, že fundamentální náš program zní: Dokončení české náboženské reformace.“ A protože nové církvi vadil konfliktní a neudržitelný „světový názor hlásaný církvemi“, ocitla se v záhlaví její Ústavy (z iniciativy Aloise Spisara a za podpory Karla Farského) smělá formule o „naplňování současného mravního snažení a vědeckého poznání duchem Kristovým“. Tím bylo v dané chvíli vymezeno základní směřování této církve do minulosti (do tradice) i její zacílení směrem kupředu.

Duchovní zakotvení této církve se od té doby vyjadřovalo vlastním Vyznáním víry, jež odpovídá kředu Nicejskému (případně NC). Její myšlenkovou i spirituální cestu mělo nadále určovat „evangelium Ježíšovo“ a „Kristův duch“. Druhý řádný sněm v r. 1931 přijal vypracované Učení náboženství křesťanského, jehož text označil za závazný podklad „k fakultativnímu používání jako krátké theologické formulace základních křesťanských zásad Církve československé“. Toto „Učení“ sjednocovalo první generaci členů a služebníků ČČS bez vážnějších úchylek a ovládalo duchovní činnosti této církve.

Zejména v průběhu druhé světové války (1939-45) se v církvi prohlubovala práce s Biblií, což v její naukové práci vyústilo až v zastávání vyhraněné „biblické teologie“. Výsledkem tohoto procesu bylo i vypracování dokumentu Základy víry Církve československé (1958) a jejich pozdější sněmovní přijetí. Vyjadřuje se v nich mj. názor na otázky, jak si je vyznavačsky kladla světová reformace na počátku novověku a následně pak z ní vycházející evangelické (protestantské) církve. V úvodním slovu k tomuto dílu se praví, že jde o „jednotnou theologickou interpretaci víry obsažené v základních symbolických dokumentech této církve“, tj. v liturgii, učení, kředu a ostatních sněmovních usneseních, i ve zpěvníku a agendě – pod nejvyšším měřítkem slova Božího dosvědčeného v Písmě svatém“. Nechce to být konfese či kredo, ani učebnice, nýbrž „pomoc k jednotnému životu víry i k jednotné zvěsti a učitelské činnosti církve, která si na jejím pozadí vytváří speciální pomůcky a učebnice...“

Je nasnadě, že tím se neuzavírá cesta k další myšlenkové práci, ba naopak, předpokládá se její pokračování. V tom ohledu můžeme konstatovat, že se theologičtí pracovníci církve a její univerzitní učitelé vyrovnávají se současnou theologickou tvorbou v jejím ekumenickém rozměru (včetně přístupu k bohosloví římsko katolickému). Věnují se jí též diecézní theologické poradní sbory a celocírkevní theologické konference. V církevním nakladatelství Blahoslav vycházejí četné vlastní náboženské publikace. Soudobý čtvrtletník Husitské theologické fakulty Univerzity Karlovy s názvem Theologická revue do jisté míry pokračuje v tradici dřívějšího odborného dvouměsíčníku s názvem Náboženská revue (později přejmenovaného na Theologickou revui ČČSH). Další studie a popularizační články otiskuje (vedle zpráv ze života církve) týdeník Český zápas.

Z teologických pojednání vyjadřujících duchovní a teologické směřování Církve československé husitské uvádíme:

Z let 1923 až 1936

Spisar Alois: Ideový vývoj Církve československé

1931 až 1937

Náboženské ideály a křesťanská angažovanost/ F. M. Hník

1932 až 1957

Učení náboženství křesťanského (1948)

1949

Trtík Z., Rutrle O.: Vyznání víry

Bezděčka J.: Rozhovory o Církvi československé

1920 až 1950

Kovář František: Svědectví a vyznání

1958

Základy víry Církve československé husitské (1994)

1938 až 1983

Křesťanská víra, církve a bohosloví/ Z. Trtík

1970

Padesát let československé církve – Sborník (ed. M. Kaňák)

1988

Kučera Zdeněk: O teologickou totožnost ČČSH

1996

Matyáš M., Kalenský J.: Seznamujeme se s Církví československou husitskou

2000

Sázava Zdeněk: Církev československá husitská

Z knížek dostupných na farách nebo v církevním knihkupectví Blahoslav v Praze-Dejvicích, Wuchterlova 5 dále uvádíme výběr z těch, které jsou nesené duchem této církve a chtějí přispívat její zbožnosti:

Havlíčková K.: Slovo o slovu

Horský R., Durchánek M.: Radostné křesťanství

Horský R.: Cesta – Otázky a odpovědi

Kaňáková A.: O hlubší život z víry

Kázání 2001/2002

Kubíková J.: Doma nad Písmem, Dveře Království, Křesťanský domov,
Rozhovory s Ježíšem

Mánek J.: Kámen vyvolený a vzácný

Medek R.: Výklad Velkého vyznání víry Církve československé husitské,
Katechismus v duchu Církve československé husitské

Rutrlé O., Trtík Z.: Výklad bohoslužby CČS v duchu a v pravdě
Salajka M.: Modlitba věřícího společenství, Modlitby z křesťanských
pramenů, Život s Bohem
Sázava Z.: Náš život s církví
Svoboda Z.: Stan setkávání
Atd.

ŘÁDY A ORGANIZACE

CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ (CČSH)

Čím tato církev je, jaké má poslání, co přináší členství v ní, jak se uskutečňuje její duchovní správa a jaké má uspořádání – to vyjadřuje její ÚSTAVA (ve znění novelizovaném na 4. zasedání jejího VIII. sněmu dne 25. 6. 2005). Ústavu rozvádí Organizační řád CČSH.

Církev československá husitská se charakterizuje těmito znaky:

Pramenem její víry, zvěsti, nauky a jejího poslání je slovo Boží, dosvědčené Písmem a křesťanskou tradicí, zvláště starokřesťanskou, cyrilometodějskou, husitskou, bratrskou a vůbec reformační, kriticky vykládanou podle nauky Církve československé husitské.

Nejvyšší normou je jí Duch Kristův, jemuž podléhá církev i její věřící ve víře, v životě a úsilí, v hlásání evangelia, v učení a v teologické tvorbě. Zastává svobodu svědomí, jež záleží v poslušnosti tomuto Duchu. Její články víry nejsou neměnitelnými dogmaty a nejsou předmětem, nýbrž vyjádřením a ukazatelem směru víry, kterou církev žije a vyznává. Do jejího zájmu patří všechny otázky lidského života individuálního i sociálního a společenského. K problémům doby se vyjadřuje způsobem, který jí svědecky náleží, hledajíc slova srozumitelná danému prostředí.

Za své poslání považuje Církev československá husitská hlásat evangelium, vyznávat svou víru, svědčit o ní a uvádět ji v život, a to zejména:

Svědčit životem, slovem, tiskem a jinými vhodnými způsoby o Ježíši Kristu jako o Pánu a Spasiteli; sloužit životu svých členů i ostatních lidí toužících po Božím slovu kázáním, bohosloveckým vedením, bohoslužbou, vysluhováním svátostí a dalšími obřady, vyučováním náboženství, duchovní péčí, osobní pastoračí, sociální prací a další křesťanskou službou lásky.

V tom směru chce také zřizovat, udržovat a případně spoluprovázet zařízení, nadace a ústavy – zdravotní, sociální, školské a kulturní. Na díle

Kristově chce spolupracovat ekumenicky s jinými církvemi doma i v zahraničí i s lidmi dobré vůle a institucemi majícími na mysli humanitu – dobro, spravedlnost a pokoj ve světě.

Ve věci členství v církvi se stanoví:

Členství v církvi se dosahuje křtem nebo přestupem z jiného vyznání, v němž byla daná osoba řádně pokřtěna. Příslušnost k CČSH se uskutečňuje jako členství v určité její náboženské obci. (Každá náboženská obec je povinná vést a udržovat seznam svých členů.)

Řádní členové mají ve smyslu „obecného kněžství“ právo podílet se na všem, co se výše vyjadřuje jako poslání této církve. Podle řádu se s právem hlasovacím též účastní jednání náboženské obce (zejména jejich výročních shromáždění). Mají právo osobně volit a být voleni do všech církevních orgánů.

Své členství v náboženské obci osvědčuje příslušník CČSH účastí na životě církve, zvláště bohoslužebném a svátostném, čtením z Písma, modlitbou, následováním Krista v poslušnosti a lásce, ve službě a svědectví slovem i životem. Členové se aktivně podílejí také na organizačním a hospodářském životě své církve a přispívají na její potřeby pravidelnými příspěvky, bohoslužebnými a účelovými sbírkami i dary (obětmi), popřípadě odkazem (závěti).

Základy organizačního uspořádání CČSH:

Základní organizační jednotkou je náboženská obec (jako právnická osoba). Je tvořena příslušníky majícími bydliště v jejím územním obvodu. (V jednotlivých případech může si příslušník zvolit členství v jiném sboru, pokud k němu chová užší osobní vztah jako sobě nejbližšímu společenství.) CČSH je převážně tzv. diasporní církví, s náboženskými obcemi zabírajícími často území zhruba jednoho dvou okresů.

Vyšší správní jednotkou církve je diecéze; tvoří ji soubor náboženských obcí jednoho či více krajů. Celek církve je tvořen všemi diecézemi na území státu, případně náboženskými obcemi nebo i diecézemi v zahraničí (aktuálně ve Slovenské republice).

Duchovní správa církve:

Svěřuje se mužům a ženám osvědčeným ve víře, mravně i občansky bezúhonným, kteří prokážou jak obecnou způsobilost pro duchovenskou službu, tak zvláštní způsobilost teologickým studiem, přijali svěcení (resp. ordinaci) ve své církvi a byli ustanoveni nebo zvoleni do některé z duchovenských funkcí a přijati do služebního poměru.

Určitá osoba je podle stupně dosažené způsobilosti a při svém vysvěcení

inkorporována do církve, tj. ustanovena ke službě faráře, resp. jáhna náboženské obce. Vysvěcený a osvědčený kněz (muž nebo žena) může pak být volbou ustanoven (-na) za biskupa či patriarchu církve.

Na duchovenské službě se v rozsahu vymezeném Řádem duchovenské služby dále podílejí kazatelé (-lky) z povolání, katecheté (-tky) a pastorační asistenti (-tky), popřípadě vypomáhající externisté.

Vedení duchovní správy přísluší v náboženské obce faráři (-řce), popřípadě provizorně ustanovenému administrátorovi. Úkony veřejné platnosti vykonávají místně jménem církve farní úřady a rady starších.

Správní orgány Církve československé husitské:

V jednotlivé náboženské obci je nejvyšším orgánem tzv. shromáždění náboženské obce. Přijímá výroční zprávy duchovního správce a rady starších a pak jedná a rozhoduje o zásadních věcech své existence a činnosti, o majetku a hospodaření. Volí ze svých členů na funkční období šesti let radu starších s jejím předsedou, finanční činovníky i delegáty pro každoroční diecézní shromáždění a pro eventuální církevní sněm.

Náboženské obce určitého území tvoří diecézi; její vznik a územní působnost schvaluje církevní sněm. Diecézí je v současné době šest: pražská, královéhradecká, olomoucká, brněnská, plzeňská a slovenská. Každá z nich pomáhá náboženským obcím svého obvodu při plnění poslání církve a dozírá, aby v nich byla zachována Ústava a církevní řády; sleduje činnost farních úřadů při náboženských obcích. Základními diecézními orgány jsou: diecézní shromáždění, diecézní rada a diecézní výbory (finanční, revizní a kárný). Zvláštní zasedání diecézního shromáždění volí na sedmileté funkční období biskupa, který pak plní v daném rámci úkoly duchovní správy a vykonává pastýřskou péči; je kompetentní vysluhovat svátost bířmování a s předchozím souhlasem ústřední rady církve světit kněze. Správní a organizační úkoly vykonává pod biskupovým vedením úřad diecézní rady.

Orgány celku církve jsou: církevní sněm, církevní zastupitelstvo, církevní finanční a revizní výbor a církevní kárný výbor, jakož i orgány ústřední duchovní správy církve.

Církevní sněm je shromážděním náboženských obcí celé církve ze všech států, v nichž CČSH působí – konkrétně jejich zvolených delegátů, všeho duchovenstva a určitých funkcionářů církve. Schvaluje změny v Ústavě a v jiných dokumentech právní povahy (věroučné výpovědi, bohoslužebný řád, řád organizační, hospodářský, řád duchovenské služby, resp. kázeňský). Ve zvláštním zasedání volí na sedmileté funkční období předsedajícího biskupa – patriarchu církve.

Církevní zastupitelstvo tvoří diecézními shromážděními zvolení zástupci



Zasedání církevního sněmu (parlamentu všech náboženských obcí, duchovenstva a úřadů CČSH)

a všichni členové ústřední rady. V jeho pravomoci je vydávat celocírkevní předpisy (statuty, jednací řády), zabývat se hospodařením církve a jejími neodkladnými problémy. Církevní zastupitelstvo rovněž volí Právní radu, rozhodující o návrzích na zrušení rozhodnutí církevního orgánu pro jeho eventuální rozpor s církevními předpisy.

Úkolem ústřední duchovní správy, řízené patriarchou, je iniciovat, zajišťovat, sjednocovat a kontrolovat veškerou duchovní činnost církve. V patriarchově pravomoci též je svolávat generální synodu všeho duchovenstva a církevní sněm. Patriarcha předsedá pravidelným měsíčním zasedáním Ústřední rady CČSH.

Ústřední rada je statutárním orgánem církve, orgánem správním a výkonným; pečuje o křesťanský život a naplňování poslání církve, provádí usnesení sněmu a církevního zastupitelstva a zajišťuje běžné záležitosti církve. Ústřední rada organizuje běžné i specifické aktivity církve, stará se průběžně o vzdělávání a výchovu duchovních, kazatelů a laiků i o vydávání literatury a časopisů povahy vzdělávací a odborné. Vykonává působnost ve věcech vzniku a zrušení služebních poměrů jednotlivých duchovních a kazatelů. Ústřední rada je i orgánem odvolacím; je oprávněná pozastavit výkon těch usnesení diecézní rady, jež jsou v rozporu s Ústavou či řády, s usnesením sněmu či církevního zastupitelstva, anebo s obecnými právními předpisy.



*Ústřední budova Církve československé husitské
(s bohosloveckou kolejí a s knihovnictvím Blahoslav)
– Praha 6-Dejvice, Wuchterlova 5*

Členy ústřední rady jsou vedle patriarchy biskupové a zvolení laičtí zástupci všech diecézí. Úřad ústřední rady sídlí v „ústřední budově“ v Praze 6-Dejvicích, Wuchterlova 5.

Školy a ústavy:

Školou pro dosažení úplného vzdělání k duchovní činnosti v CČSH je Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy (140 21 Praha 4, Pacovská 350/4).

Souběžně výchově a duchovní formaci slouží vlastní Bohoslovecká kolej Dr. Karla Farského (160 00 Praha-Dejvice, Wuchterlova 5).

Jednotlivé diecéze nebo i církve jako celek zakládají podle potřeby k účelům vzdělávání adeptů služeb v církvi vyšší odborné školy, resp. pořádají školení, kurzy a konference.

Podle platného státního práva může církve též provozovat veřejné vzdělávací školy a mateřské školy, stejně jako zařízení sociální služby (zdravotní, léčebné, pečovatelské).

DĚJINNÁ CESTA ČČSH

S počátkem 20. století projevila se v římském katolicismu v širším měřítku latentní krize spočívající v pochybách o jasnozřivosti stanovisek a rozhodnutí I. vatikánského koncilu. Pochyby o papežské neomylnosti, o nedostatečné vazbě katolického věření na biblické poselství a o spolehlivosti církevních postojů k minulosti i k přítomným otázkám lidstva apod., jak byly patrné v řadě evropských zemí, byly označeny za projevy modernismu a papežem tvrdě odmítnuty. Podobné rozpaky, rozmnožené o zjitřené národní a sociální pocity v českém prostředí, vládly i v části zdejšího katolického kněžstva a mezi obyvatelstvem. Bez ohledu na hrozící sankce vystupovali v tomto směru katoličtí kulturní činitelé a jednotliví myslitelé. Duchovní se organizovali ve stavovské kroužky nazývané klubem či ohniskem, aby tu sdíleli své starosti, publikovali své názory a hledali cesty k obnově zdejší církve.

Tyto tendence se radikalizovaly s koncem první světové války a s dosažením československé státnosti v říjnu 1918. Když selhaly pokusy o smír s Vatikánem a ztroskotaly návrhy na církevní reformy, došlo v zemi k rozhodnutí vyvolat k samostatné existenci Církve československou (8. ledna 1920).

Dějinné cesty této církve naznačíme v přehledu:

1920

11. ledna představila se Církev československá veřejnosti v svolání „Národu československého“, a to jako „sbor Páně na základě evangelia Kristova“, jako společenství respektující svobodu svědomí.

24. ledna vydali reformátoři Zatímní organizační řád („církev římskokatolické, obnovený v duchu demokracie“).

15. ledna reagovala na ony události kongregace Svatého oficia rozhořčeným dekretem, jímž tuto církev proklíná. (Tohoto výroku se řada reformních kněží zalekla a své dosavadní kroky odvolala. Nastalo hledání „apoštolské posloupnosti“ pro tuto církev v jiné tradici; malá část duchovních vedených Matějem Pavlíkem skončila se svými lidmi nakonec v pravoslaví – pod slovenskou jurisdikcí srbskou. Církev československá jako taková se s touto otázkou jednoznačně vypořádala v letech 1923 až 1924.)

15. září Pokud šlo o vládu Republiky československé, prohlásila tuto církev za státně uznanou.

1921

8. a 9. ledna konal se v Praze první valný sjezd tří set delegátů zastupujících již 109 náboženských obcí (ještě neopatřených státním schválením). Sjezd přijal statut o 45 článcích. Byla zvolena „Ústřední rada církve“.

29. až 31. srpna proběhl druhý valný sjezd delegátů náboženských obcí. Za biskupa neoficiální západočeské (pražské) diecéze byl zvolen nejvýraznější z reformátorů ThDr. Karel Farský.

1922

O Vánocích zazněla vlastní liturgie, vzešlá z dílny K. Farského a Aloise Tuháčka, zhudebněná Josefem Píchou.

1923

Probíhala ustavující shromáždění diecézí: západočeské (potvrzen biskup ThDr. K. Farský), východočeské (biskup Gustav A. Procházka), ostravské (biskup Ferdinand Stibor) a olomoucké (biskup Matěj Pavlík, nato vystřídaný ThDr. Rostislavem J. Stejskalem).

29. prosince následovalo právoplatné stvrzení Ústřední rady CČS.

1924

V červnu zvolily náboženské obce přes své diecéze Dr. Karla Farského za patriarchu celé církve.

29. a 30. srpna se sešel ve dvoraně Národního domu na Smíchově církevní sněm delegátů 128 oprávněných náboženských obcí. Charakterizoval CČS jako církev Kristovu, Husovu a moderní, s hlavním úkolem „dovršit (dokončit) českou reformaci“. Potvrzena byla Farského liturgie a obřadní Agenda podle znění 3. vydání Zpěvníku jakož i Pobožnost podle Františka Kalouse.

1925

6. ledna byla vykonána v Mikulášském chrámu slavnostní ordinace biskupů a posvěceno bylo 19 nových diaconů.

7. prosince patriarcha Karel Farský dorazil na misii do USA.

1926

Bohoslovecký dorost studoval od r. 1922 na Husově čs. evangelické fakultě bohoslovecké v Praze, na níž krátce působil i první vlastní profesor (K. Statečný). Nyní byla otevřena nově zbudovaná bohoslovecká kolej CČS v Praze-Dejvicích; jejím ředitelem se stal ThDr. František Kovář, po čtyřech letech pak na dlouho kněz Martin Zeman.

1927

12. června umírá patriarcha Karel Farský; pohřben byl 16. června. Jeho nástupcem se stává Gustav Adolf Procházka.

1931

28. – 30. března jednal I. řádný sněm ČČS v Praze-Dejvicích za účasti všech duchovních a zvolených delegátů ze 248 náboženských obcí. Přijal za platnou věroučnou směrnici Učení náboženství křesťanského pro věřící církve československé, včetně vlastního Vyznání víry. Vyhlásil platnost nové Ústavy ČČS. Navržena (ale ne státně ustavena) byla nová diecéze pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. (Území dosud v pravomoci moravského biskupa Dr. J. R. Stejskala, s náboženskými obcemi a duchovními správci, administrativně spravované bratislavským generálním vikářem Rudolfem Biringerm.)

1934

15. září Teprve nyní potvrdilo ministerstvo školství a národní osvěty ČSR Ústavu ČČS z roku 1931.

1939

Začala se používat revidovaná Liturgie Karla Farského a Misál, tj. bohoslužebné knihy připravené k potvrzení sněmem v r. 1940; ten se však v důsledku nacistické okupace země konat nemohl.

1938 až 1939

Tato „národní“ církev ztratila v ten čas zhruba čtvrtinu svých náboženských obcí, a to v pohraničí, jež bylo přivtěleno k německé Třetí říši a k Polsku, i na osamostatněném Slovensku a Podkarpatské Rusi.

1940

Od toho roku nebylo v tzv. německém Protektorátu Čechy a Morava dovoleno obsazovat vakantní patriarší a biskupské stolce. Nejdříve to postihlo diecézi východočeskou, o dva roky později západočeskou.

1942

9. února stalo se totéž celé církvi při úmrtí patriarchy G. A. Procházky; „zatímním správcem“ církve se stal 72letý biskup Ferdinand Stibor z Ostravy-Radvanic.

1940 až 1945

Mezi oběťmi nacistické persekuce byly tisíce členů ČČS. V koncentračních táborech a věznicích bylo drženo osmnáct duchovních; někteří se už nevrátili.

1945

Okupace, krutovláda a válka skončila. Československá vláda, vracející se z exilu, vyhlásila Košický vládní program. Tzv. Národní fronta (uskupení povolených politických stran) měla republiku spravovat jako „lidově demokratickou“, „socializující“. Jako téměř celé národní společenství, i ČČS se na tuto směrnicí adaptovala.

Vedení církve bylo svěřeno „národní správě“, řízené kněžími PhDr. Miroslavem Novákem a Františkem Hubem (od 14. května).

11. prosince byla jmenována nová Ústřední rada ČČS.

1946

8. ledna byl zahájen II. řádný sněm církve (ve Smetanově síni Obecního domu v Praze). Provedl novelizaci Ústavy a vydal několik „prohlášení“. Jeho druhé zasedání proběhlo 28. a 29. ledna. Za patriarchu byl zvolen profesor PhDr. ThDr. František Kovář.

Stolec pražského biskupa obsadil Dr. Miroslav Novák, královéhradecký stolec Jan Tabach a olomoucký stolec Dr. Bohuš Cigánek (biskupem ostravským setrval Ferdinand Stibor).

1947

3. a 4. května se uzavřela zasedání II. celocírkevního sněmu. Mj. byla přijata norma zvaná Základy řádu duchovní péče ČČS.

1948

Ostrá politická krize vyústila 25. února v nepokryté převzetí moci komunisty. V souvislosti s tím vydala Ústřední rada 28. února Prohlášení k věřícím a veřejnosti. V rámci zakládání tzv. akčních výborů Národní fronty přicházeli ke slovu v úřadech diecézních rad a v úřadě ústředním postupně tzv. pokrokoví duchovní.

Skupina kněží spjatých z časů protinacistického odboje s komunistickou stranou, stejně jako někteří další z „pokrokových“ duchovních postupně odcházeli ze služeb církve. (Tyto odchody, mající ovšem i jiné názorové a sociální příčiny, pokračovaly v patrné míře až do roku 1960.)

1949

1. ledna Území ČSR bylo rozčleněno do devíti krajů a nových okresů; tomu byla povinná přizpůsobit se i organizace církve.

14. října byl vydán zákon č. 217/49 Sb. zřizující Státní (dozorčí) úřad pro věci církevní a zákon č. 218/49 Sb. O hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem.

18. října následovalo vládní nařízení č. 220 o hospodářském zabezpečení CČS.

1950

1. – 3. července probíhala zasedání III. řádného sněmu CČS. Sněm reagoval na vzniklou církevněpolitickou situaci novelizací Ústavy. Při nastalém nedostatku duchovních uzákonil funkci kazatelů z povolání. Zřízeny byly dvě nové diecéze - plzeňská a brněnská.

1954

Byla zrušena státní evidence náboženské příslušnosti obyvatelstva a církvím bylo odňato právo vedení matrik. Vyučování náboženství ve školách bylo potlačováno, až i téměř likvidováno.

1961

28. – 29. října proběhl další sněm CČS. Nahradil Ústavu stručným Zřízením CČS, jež rozváděl a doplňoval Organizační řád (stojící pod pravomocí nižšího orgánu, tj. církevního zastupitelstva). Na vakantní patriarchální stolec byl zvolen Dr. Miroslav Novák (působil pak do r. 1990). Sloučeny v jednu byly diecéze ostravská a olomoucká.

1964

16. března byla Církev československá oficiálně přijata do svazku Světové rady církví. (Z IARF – Asociace pro svobodná náboženství – vystoupí pak v r. 1969.)

1971

16. – 17. října proběhla první část VI. řádného sněmu CČS. K názvu církve byl přičleněn přívlastek „husitská“. Za věroučnou normu byly přijaty Základy víry (sepsané r. 1958) a poprvé také Směrnice k otázkám sociálně etické orientace církve. Zadán byl úkol korigovat text Farského liturgie a doplnit jej alternativními dalšími modlitbami (náhradou za již nepoužívaný Misál).

1950 až 1978

Ideologický i mocenský ateistický tlak obyvatelstvo zastrášoval a persekvoval, a to v masovém měřítku. Pokud jde o duchovní, třináct jich prošlo režimními vězeními; jeden zemřel na „úraz“ ve vězeňské vazbě.

Tzv. odnětí státního souhlasu k duchovenské činnosti postihlo pětadvacet kněží; stejně bylo postiženo dalších devět, když se vrátili z výkonu trestu. Duchovních, kteří přerušili nebo skončili svou službu na základě pohrůžky odnětí státního souhlasu k činnosti, bylo devět; šesti z nich bylo po určitém čase možné službu obnovit. Emigraci zvolilo osm.

1950 až 1989

Církev československou husitskou postihla za oněch čtyřicet let ztráta jejích bohoslužebných středisek mimo centrum, což byla povětšinou shromáždění ve školách a dalších veřejných místnostech. S téměř nepřekonatelnými potížemi se potýkalo shromažďování dětí a mládeže k duchovní péči (nedělní školy, jednoty mládeže).

1989

Tzv. sametová revoluce v listopadu a prosinci r. 1989 přinášela zlom, pokud jde o politické a společenské poměry. Signalizovala návrat země do svobodných demokratických pořádků.

1990 až 2005

Nejprve proběhla řada okrskových, diecézních i sněmovních setkání, jež se pokoušela zpětně posoudit chování církve, jejích předáků i jednotlivých duchovních. Spíše v diskusích nežli koncepčně hledaly se výhledy pro budoucí život a práci církve.

Pracně se hledaly osobnosti pro řídicí funkce v církvi. Na stolec opuštěný M. Novákem dosedli na kratší či delší dobu ThDr. Vlastimil Zítek (správce církve), ad interim patriarcha Mgr. Vratislav Štěpánek, na celé funkční období Mgr. Josef Špak, a pak Dr. Jan Schwarz (rezignoval na sněmu v r. 2005); patriarchátu se opět jako přechodný správce církve ujal biskup Štěpán Klásek. Po řádných výběrových řízeních a celkem hladkých volbách dosedlo na své stolce (v Praze, Hradci Králové, Olomouci, Plzni, Brně a Bratislavě) všech šest biskupů, generačně padesátníků. Pohyb nastal i v obsazování farnářských míst; při pokračujícím nedostatku duchovních počali být do služeb v náboženských obcích ustanovováni noví jáhmové (jáhenky), kazatelé (kazatelky) a také pastorační asistenti (asistentky).

Husova bohoslovecká fakulta (zřízená jako samostatné učiliště pro ČČS r. 1950) byla inkorporována do Univerzity Karlovy a proměnila se ve vzdělávací centrum pro kombinované studium vícera disciplín s mnoha sty frekventantů (a několika desítkami učitelů různých oborů).

Svolaný církevní sněm r. 2000 probíhal v jednotlivých pokračujících zasedáních. Postupně byla schválena v upraveném znění Liturgie Farského s přiřčenou závaznou novou Bohoslužebnou knihou modliteb, nově i tzv. Druhá liturgie CČSH. Přijata byla i základní část nové Obřadní příručky. Průběžně se pracovalo na novelizaci Ústavy, Základů duchovní péče, Řádu duchovenské služby, Organizačního řádu a dalších norem církve.

Vyšel upravený a o nové písně obohacený Zpěvník, rozvinulo se publikování děl vzdělávacích a teologických.

Pokračovala tzv. analýza situace církve, i když na jejím základě zatím nedošlo k žádoucím úvahám o změnách ve struktuře a duchovní správě náboženských obcí. Nadále se sbírají síly pro zvládnutí nových otázek ideových a spirituálních, pro mobilizaci členstva, praxi přiměřeného vzdělávání duchovenstva apod.

Tato fáze života Církve československé husitské byla završena v r. 2006 sněmem, který zvolil za patriarchu církve ThDr. Tomáše Buttů.

MALÁ STATISTIKA A INFORMATIVNÍ ADRESÁŘ (ÚŘADŮ A INSTITUCÍ)

Členové CČSH

Ačkoliv založení ČČS se původně setkávalo s chladným až negativním přijetím ve vyšších společenských kruzích (včetně vědeckých a kulturních) a s malou přejícností až pohrdáním mezi již etablovanými církvemi, v širokých kruzích obyvatelstva bylo přijato až nečekaně kladně. Již oficiální 'sčítání lidu' v únoru 1921 vykazalo 525.333 příslušníků tohoto vyznání. V roce 1930 evidovalo obdobné sčítání 793.092 příslušníků. Maxima bylo dosaženo r. 1945, a to 826.576.

Po těžkých ztrátách z uplynulých let je nyní v interní evidenci CČSH řádově sto tisíc členů.

Náboženské obce a sbory

Brzy po vyhlášení samostatné existence ČČS ustavilo se 109 náboženských obcí – i když ještě bez potřebného státního uznání. V roce 1932 jich působilo již se státním schválením 260 (z toho 58 ještě bez vlastní duchovní správy). Po ztrátách asi čtvrtiny náboženských obcí v letech 1938 a 1939, vyplývajících z územních změn ČSR, čítala jich ČČS koncem r. 1945 245, v r. 1954 ovšem již dokonce 355.

Pokud jde o množství členstva organizovaného v náboženské obci, bylo to v r. 1932 maximálně 15 tisíc osob, minimálně 300, středově 2800. V roce 2000 bylo to maximálně 1500, minimálně 40, středově 330.

Pokud jde o shromažďovací prostory, vykazovala vlastní statistika církve z roku 1932 devadesát čtyři staveb vlastních a 94 propůjčovaných; stoupalo množství těch, které byly ve výstavbě. V roce 1954 bylo v provozu 228 sborů centrálních, 50 filiálních, 34 kaplí a 127 modliteben. K tomu docházelo v řadě míst k bohoslužebnému shromažďování v přátelských evangelických prostorách. I když přestaly být k dispozici školní třídy a jiné veřejné místnosti pro „střediskové bohoslužby“, místy se ještě nalézala jiná provizorní řešení.

Aktuální evidence:

Funguje na 300 náboženských obcí, z nichž třetina ovšem postrádá vlastní duchovní správu (je „administrována“).

Duchovenstvo

Z původních modernistických, reformních katolických kněží dalo se k dispozici nové církvi hned na počátku zhruba sto dvacet osob. Jáhenské služby se s nimi ujal určitý počet zanícených vzdělanců, i když bez hlubší teologické přípravy. Většinou putovali tito „zakladatelé“ krajem; padesátka z nich se ale na přelomu roku 1920/21 již věnovala plné duchovní správě ve stovce zřízených náboženských obcí. Kněží vstupujících do nové služby přibývalo; pokládáme-li za určitý mezník sněmovní rok 1924, napočítáme jich na sto šedesát. Přibývali vlastní bohoslovečtí odchovanci. Církevní statistika evidovala v r. 1932 v činné službě dvě stě devadesát duchovních a 152 katechetů.

Duchovních jako odchovanců Husovy čs. evangelické fakulty a vlastní bohoslovecké koleje mohla ČČS k roku 1950 nakonec napočítat na šest set padesát. K tomu přibylo v letech 1949 až 1952 sto dvacet laiků vyškolených v církevních kazatelských kurzech, kteří si v kratším či delším čase dálkově osvojili fakultní teologické vzdělání. Úspěšných absolventů řádného studia její vlastní fakulty, založené r. 1950, napočítáme do roku 1990 na čtyři sta.

Aktuální evidence církevních pracovníků:

Kněží 205, jáhnů 25, kazatelů z povolání 75, pastoračních asistentů 83, externě vypomáhajících penzistů 17.

Z celkového počtu 388 ustanovených pracovníků tvoří 43 % ženy-farášky, 60 % ženy-jáhanky, 66 % ženy-kazatelky, 73 % ženy-pastorační asistentky.

Dokumentace ke zřizování náboženských obcí a jejich opatrování duchovními správci:

1920 až 1932 *Schematismus Československé církve (František Pokorný), Praha 1933*

1920 až 2000 *Proces ustavování a duchovní správy náboženských obcí Církve československé husitské (Milan Salajka), Praha 2003.*

INFORMATIVNÍ SEZNAM A ADRESÁŘ CÍRKEVNÍCH ÚŘADŮ A INSTITUCÍ:

Ústřední rada: 166 26 Praha 6-Dejvice, Wuchterlova 5. Tel. 220398111, sekretariat.reditele@ccsh.cz

V budově též: prodejna BLAHOSLAV – tel. 220398117;
prodejna.blahoslav@ccsh.cz.

a Bohoslovecká kolej Karla Farského, tel.: 220398127.

Diecézní rady:

Brno 602 00, Joštova 7. Tel.: 542213866, 542217136, dieceze@ccshbrno.cz

Hradec Králové 500 02, Ambrožova 728. Tel. 495511067, dieceze@ccshhk.cz

Olomouc 779 00, Žilinská 5. Tel.: 585418103, dieceze.olomouc@ccsh.cz

Plzeň 301 00, Husova 1. Tel.: 377221318, dieceze.plzen@ccsh.cz

Praha 160 00, V Tišíně 3. Tel. 233371528, ccshdrpraha@volny.cz

Bratislava 811 03, Konventná 11. Tel.: 00421/2/54647087, ccsh@stonline.sk

Organizace:

Ústředí diakonie a misie CČSH, Praha. Domov diakonie a misie „U Spasitele“, Frýdlant v Čechách. Domeček – Integrované středisko Nazaret, Trhové Sviny. Betanie – Středisko křesťanské pomoci, Brno. Diakonie – střediska sociální pomoci Morava, Ostrava. Most – centrum pro mládež, Most. Lomnická společnost přátel dětí zdravotně postižených, Rváčov. Trango – dům na půl cesty, Zábřeh na Moravě. Horizont – penzion pro ubytování seniorů, Praha.

Akademický klub Tábor – středisko Brno. Společnost Jana Jesenia, Kroměříž. Husitské centrum, Praha.

Školy:

Univerzita Karlova v Praze - Husitská teologická fakulta, 140 21 Praha 4, Pačovská 350/4, P. O. Box 56.

Husův institut teologických studií a Vyšší odborná škola HITS, 160 00 Praha 6, V Tišíně 3. Tel.:233371541, 777759659.

Husitská umělecká škola Harmonie, 160 00 Praha, Bílá 1.

Církevní základní škola a mateřská škola ARCHA, Petroupim 49, 256 01 Benešov u Prahy

Pastorační poradna

Psyché, 170 00 Praha 7, Komunardů 10.

UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ:

PRACOVNÍ STŘEDISKO ČČSH – kurzy a konference, 602 00 Brno, Lipová 26.

Tel. a fax pro objednávky ubytování: 543 247 627; ccsh.lipova@volny.cz

DOMOV HUSITA 340 04 Železná Ruda, Belvederská 3. Objednávky na tel. 376 311 134, mobil 606 570 656; www.ceskehory.cz/husita

BETLÉM – rekreační zařízení královéhradecké diecéze, 542 25 Janské Lázně, Dolní promenáda 7. Tel 499 875 209; 499 875 069, <http://www.betlem.ccshhk.cz>, betlem@ccshhk.cz



Domácí péče o seniory



Středisko křesťanské pomoci Betanie



Penzion pro ubytování seniorů Horizont (Praha)



*„Štrůdlování“ v Domečku – integrovaném středisku Nazaret
(Trhové Sviny)*



*Lomnická společnost dětí zdravotně postižených
(Rváčov)*



Církevní mateřská škola



*Církevní základní škola a mateřská škola ARCHA
(Petrupim, Benešov)*



Na verandě rekreačního zařízení Husita (Železná Ruda)



*Před rekreačním střediskem Betlém
(Janské Lázně)*



Školící a rekreační středisko Brno-Lipová

SCHEMATISMUS – AKTUÁLNÍ SOUPIS NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ ČČSH (2005/6)

*Obce, jež v daný čas nemají vlastní duchovní správu, jsou označeny hvězdičkou *. Značka A: uvádí, odkud jsou spravovány (administrovány). V závorkách uvádíme obce, jež svou samostatnost ztratily a nyní jsou včleněny do obce „silnější“.*

- *Bakov nad Jizerou, ul. 5. května čp. 513, 294 01. A: Český Dub.
- Benátky nad Jizerou, Husovo nám. 1, 294 71.
- Benešov u Prahy, Čechova 433, 256 01.
- Beroun, Husovo nám. 43, 266 01.
- *Bílá Lhota, čp. 58, 783 26. A: Loštice.
- *Bílá Třemešná, čp. 101, 544 72. A: Dvůr Králové nad Labem.
- *Bílina, Pražská 60, 418 01. A: Teplice.
- Blansko, Rodkovského 7, 678 01.
- Blatná, A: Písek. (Lnáře)
- *Bohušovice nad Ohří, Masarykova, 411 56. A: Most.
- *Bozkov, čp. 95, 512 13. A: Semily.
- Brandýs nad Labem, F. X. Procházky 24, 250 01.
- Bratislava, Konventná 11, 810 00. (Brezno n. Hronom, Spiš. N. Ves, N. Zámky, Zvolen, Žilina)
- Brno, Botanická 1, 602 00. (Brno-Husovice)
- Brno II., Nové Sady 32a.
- Brno -Černovice, Olomoucká 4.
- *Brno-Královo Pole, Svatopluka Čecha 35a. A: Brno-Žabovřesky.
- *Brno-Maloměřice, Selská 53, 614 00. A: Brno Botanická.
- *Brno-Řečkovice, Vážného 6, 621 00. A: Brno-Černovice.
- Brno-Tuřany, Vítězná 1, 620 00.
- Brno-Žabovřesky, Mezníkova 16, 616 00.
- Brno-Židenice, Karáskovo nám. 10, 615 00.
- *Broumov, Husova 182, 550 01. A: Police nad Metují.
- Bruntál, Tř. E. Beneše 65, 792 01.
- *Břeclav, Jiráskova 2, 690 02. A: Hodonín.
- *Březnice, čp. 373, 262 72. A: Písek.
- Bzenec, Rumunská 6, 696 81.
- *Cítoliby, V Poustkách, 439 02. A: Louny.
- *Čachovice, 294 43. A: Nymburk. (Všejanya)

Čelákovice, Husova 1060, 250 88.
Čerčany, čp. 280, Husův sbor, 257 22.
Čáslav, Karafiátova 199, 286 01.
Červený Kostelec, Manž. Burdychových 305, 549 41.
Česká Lípa, Roháče z Dubé 496, 470 01. (Doksy u Mách. jezera)
Česká Skalice, Nerudova 684, 552 03.
Česká Třebová, sídlo: ÚSTÍ NAD ORLICÍ, Sychrova 104, 562 01.
České Budějovice, Palackého nám. 1154, 370 01.
České Budějovice-Čtyři Dvory, U výstaviště 10, 370 05. (Hluboká n. Vlt.)
České Budějovice-Rožnov, Lidická 218/1120, 370 07.
České Budějovice-Suché Vrbné, Nezvalova 43, 370 06.
Český Dub, čp. 112/IV, Na Žižkově, 463 43. (Bohumileč)
Český Krumlov, Latráň 37, 381 01.
Děčín, Teplická 49, 405 02. (Benešov n. Plouč.)
Dobruška, Dr. Zd. Nejedlého čp. 668, 518 01.
*Dolní Kounice. A: Náměšť nad Oslavou. (Moravský Krumlov)
Drahotuše, sídlo: HRANICE NA MORAVĚ, Janáčkova 1, 753 01.
*Držkov, čp. 180, 468 24. A: Velké Hamry.
*Dubicko u Zábřeha, Družstevní 46, 789 72. A : Loštice.
*Duchcov, Havlíčkova 23, 419 01. A: Teplice.
Dvůr Králové nad Labem, Legionářská 1311, 544 01.
*Frýdek-Místek, Husova 377, 738 01. A: Vratimov.
*Frýdlant v Čechách, Vrchlického 945, 464 01. A: Liberec.
Havlíčkův Brod, Kobzinové 2088, 580 01. (Lipnice n. Sáz.)
Heřmanův Městec, Barákova 639, 538 03.
Hlinsko, Adámkova 943, 539 01. (Skuteč)
Hodonín, Dvořákova 2, 695 01.
Holice v Čechách, Puškinova 719/I, 534 01.
Holohlavy, sídlo: SMÍŘICE, čp. 268, 503 03.
Horažďovice, Strakonická čp. 149, 341 01.
Horka nad Moravou, Bezručova 3, 783 35. (Náklo u Litovle)
Hostice, čp. 140, pošta: Ruda nad Moravou, 789 63. (Hanušovice)
Hostivice, K nádraží 104, 253 01.
*Hostomice pod Brdy, kpt. Jaroše 108, 267 24. A: Zdice.
Hovorany, čp. 538, 696 12.
Hradec Králové, Ambrožova 728, 500 02. (H. K.-Kukleny)
Hradec Králové 8 - Nový Hradec Králové, Svatováclavské nám. 95, 500 08.
*Hrádek nad Nisou, Lutherova 496, 463 34. A: Liberec. (Č. Kamenice,
Rumburk, Varnsdorf)

Hronov I., Sbor CČSH, Padolí čp. 240, 549 31.
*Hrotovice, nám. 8. května 1, 675 55. A: Brno II.
*Humpolec, U vinopalny 492, 396 01. A: Ledec nad Sázavou.
*Husinec-Prachatice, Kasárenská 195, Prachatice, 383 01. A: Vodňany.
Cheb, Vrbenského 14, 350 02. (Aš)
Chlumec nad Cidlinou, Klicperovo nám. 75/1, 503 51.
*Choceň, 565 01. A: Česká Třebová.
Chomutov, Zborovská 13, 430 01. (Jirkov)
Chotěboř, ul. Trčků z Lípy 64, 583 01.
Chotoviny, Zámecká 75, 391 37.
*Chožov, čp. 115, 439 22. A: Louny.
Chrudim 4, Husova čp. 1163, 537 01.
Chudobín, čp. 56, 783 21. (Cholina)
Chýnov, čp. 31, 391 55.
Jablonec nad Nisou, Podhorská 11, 466 01. (Zlatá Olešnice)
Jaroměř I., Husovo nám. 424, 551 01. (Josefov)
*Jenišovice, čp. 161, 468 33. A: Přepere.
Jeseník, Tyršova 306, 790 00.
Jičín, Denisova 613, 506 01. (Rožďalovice)
Jihlava, Komenského 20, 586 01. (Třešť)
*Jilemnice, J. Havlíčka 1208, 514 01. A: Vysoké nad Jizerou.
Jílové u Prahy, čp. 302, Husův sbor, 254 01.
Jindřichův Hradec, Kostelní 188/I, 377 01. (Suchdol n. Lužn.)
Kadaň, Jana Švermy čp. 569, 432 01.
*Kaplice 1, Novohradská 67, 382 41. A: Český Krumlov.
Karlovy Vary, Mariánskolázeňská 4, 360 01. (Vejprty, Žlutice)
Karviná-Fryštát, Nám. T. G. Masaryka 3, 735 06 Karviná 6 – Nové Město.
*Kasejovice, č. p. 170, 335 44. A: Blatná.
Kladno, plk. Stříbrného 686, 272 00.
Klatovy, Dukelská 438/III, 339 01. (Kdyně, Obytce)
*Kněžves, 270 01. A: Zdice.
Kojetín, Husova 796, 752 01.
Kolín, Husovo nám. 273, 280 02.
*Kostelec nad Orlicí. A: Rychnov n. Kněžnou.
Kostelní Lhota, čp. 59, 289 12.
Košice, Hlavná 116/1 p., 040 01. (Michalovce)
*Kouřim, Nové Město čp. 153/112, 281 61. A: Zásmyky. (Svojšice)
Kralovice, Mírová ul. 558, 331 41.
Kralupy nad Vltavou, S. K. Neumanna 88, 278 01.

Krnov, Horova 4, 794 00.
Kroměříž, Miličovo nám. 527/1, 767 01.
*Křemže, čp. 138, 382 03. A: Český Krumlov.
*Křivoklát. A: Zdice. (Roztoky u Křivokl.)
Kunčice pod Ondřejníkem, čp. 371, 739 13.
Kuřim, Dr. Farského 349, 664 34. (Tišnov)
Kutná Hora, Roháčova 625, 284 01.
Kvasice, Husova čp. 400, 768 21.
*Kyjov, Seifertovo nám. 760, 697 01. A: Uherský Brod.
*Lanškroun, 5. května 152, 563 01. A: Česká Třebová.
Ledč nad Sázavou, J. Wolkera 859, 584 01. (Světlá)
Liberec 5, nám. Českých bratří 35/2, 460 01. (Liberce-Jih)
Libochovice, Nám. 5. května 53, 411 17.
*Lipník nad Bečvou, Piaristická 751, 751 31. A: Drahotuše.
Liptovská Osada, čp. 370, 034 73.
Litoměřice, Alšova 7, 412 01.
Litomyšl, Toulouvcovo nám. 151, 570 01.
Litovel, Husova 804, 784 01.
*Litvínov, Studentská 750, 436 01. A: Most.
*Lomnice nad Popelkou, ul. 5. května 718, 512 51. A: Velké Hamry.
Loštice, Palackého 505, Sbor M. J. Husa, 789 83.
Louny, Jakoubkova 1533, 440 01.
*Lovosice, Terezínská 49, 410 02. A: Litoměřice.
*Lužná, 9. května 502, Husův sbor, 270 51. A: Zdice.
*Machov. A: Hronov.
*Malšice, náměstí čp. 32, 391 75. A: Tábor.
Mariánské Lázně, B. Němcové 453, 353 01.
*Martin, Björnsonova 7, 036 01 (A: obec ve výstavbě)
Mělník 1, Tyršova 91, 276 80.
Městec Králové, ul. 5. května čp. 313, 289 03.
Milevsko, čp. 209, 399 01.
*Mimoň, Nám. J. Fučíka 155, 471 24. A: Česká Lípa.
Mirovice, Táborská 243, 398 06.
Mladá Boleslav, B. Němcové 495/18, 293 01.
*Mladotice, Husův sbor, 331 61. A: Kralovice.
*Mnichovice, Pražská ul., 251 64. A: Říčany.
*Mnichovo Hradiště, sídlo: KNĚŽMOST, Boleslavská 110, 294 02.
A: Český Dub.
*Mníšek pod Brdy. A: Praha 5-Zbraslav.

*Moravská Třebová, dr. Jánského 6, 571 01. A: Mgr. Miloš Košíček. (Svitavy)
 *Morkovice, Náměstí 117, 768 33. A: Kroměříž.
 Most, Janáčkova 2/1686, 434 01.
 Náchod, Raisova 806, 547 01.
 Náměšť nad Oslavou, Husův sbor, Husova ul., 675 71.
 Nechanice, Žižkova 5, 503 15.
 Nekoř, čp. 322, 561 63.
 *Nesvačily. A: Jílové u Prahy.
 *Netvořice, čp. 171, 257 44. A: Neveklov.
 Neveklov, Rákosníkova 197, 257 56.
 Nová Paka, Kumburská 316, 509 01.
 Nové Město nad Metují, Husova 402, 549 01.
 *Nové Strašecí, sbor ČČSH, 271 01. A: Zdice. (Rynholec)
 Nový Bor, Rumburských hrdinů 820, 473 01.
 Nový Bydžov, Tyršova 110, 504 01.
 Nový Jičín, Sokolovská 26, 741 00. (Petřvaldík, Příbor, Trnávka)
 Nymburk, B. Smetany 711/11, 288 02.
 Olomouc, U Husova sboru 538, 772 00.
 Olomouc-Hodolany, Farského 2, 772 00.
 Opava 1, Olbrichova 21, 746 01.
 *Orlová-Doubrava, Husův sbor, 735 33. A: Karviná. (Lazy)
 *Ostrava 3-Hrabůvka, Hasičská 35, 700 30. A: Ostrava-Zábřeh.
 *Ostrava-Heřmanice, Vrbická 115, 713 00. A: Ostrava-Mariánské Hory.
 Ostrava-Mariánské Hory, Kremličkova 7, 709 00.
 Ostrava-Michálkovice, Michalské nám. 10, 715 00.
 Ostrava-Moravská Ostrava. A: Slezská Ostrava.
 *Ostrava-Polanka, Husův sbor, 725 25. A: Ostrava-Svinov.
 *Ostrava-Radvanice, Menšíkova 9, 716 00. A: Vratimov.
 Ostrava-Slezská Ostrava, Zámostní 27, 710 00. (Ostrava-Kunčičky)
 Ostrava-Stará Bělá, Junácká 331, 724 00.
 Ostrava-Svinov, Stanislavského 639, 721 00.
 *Ostrava-Vítkovice, Lidická 54, 703 00. A: Ostrava-Mariánské Hory.
 Ostrava-Zábřeh, Kapitolní 2, 700 30.
 *Pacov, Španovského 174, 395 01. A: Chotoviny.
 *Panoší Újezd. A: Zdice.
 Pardubice 2, Jiráskova 1270, 530 02. (Rosice, Svítkov, Bohdaneč)
 *Pěčín, čp. 71, 798 57. A: Prostějov. (Konice)
 *Peruc, V Edenu 258, 439 07. A: Libochovice.
 Petřvald u Karviné, Ostravská 666, 735 41.

Písek, Budějovická 204, 397 01.
Plašany, Pražská 126, 281 04.
Plzeň-východ, Mikulášské nám. 11, 326 00.
*Plzeň-západ, Husova 1, 301 24. A: DR Plzeň (Stříbro)
*Podbořany, 441 01. A: Žatec.
Poděbrady, dr. M. Horákové 561/II, 290 80.
Police nad Metují, Jiráskova 218, 549 54.
Praha 1-Malá Strana, Všešrdova 440/9, 118 00.
Praha 1-Staré Město, Staroměstské nám. 27a, 110 01.
Praha 20-Horní Počernice, Náchodská 382, 193 00.
Praha 2-Nové Město, Resslerova 6, 120 00.
Praha 2-Vyšehrad, Vratislavova 8, 128 00.
Praha 3-Žižkov, Nám. barikád 1, 130 00.
*Praha 4-Braník, Mezivrší 1, 147 00. A: Praha-Krč.
Praha 4-Krč, Dolnokrčská 1/1908, 140 00.
Praha 4-Michle, U michelského mlýna 27, 140 00.
Praha 4-Nusle, Táborská 65, 140 00.
*Praha 4-Podolí. A: Praha 2-Vyšehrad.
Praha 4-Spořilov, Jihovýchodní VII., čp. 945/2, 141 00.
*Praha 5-Košíře, Pod Kavalírkou 32, 150 00. A: Praha 1-Malá Strana.
Praha 5-Smíchov, Na Václavce 1, 150 00.
Praha 6-Břevnov, Na Petynce 47a, 169 00.
Praha 6-Dejvice, Wuchterlova 3, 160 00.
*Praha 6-Vokovice, Na Petynce 47a, 169 00. A: Praha 6-Břevnov.
Praha 7-Holešovice, Farského 3, 170 00.
Praha 8-Ďáblice, Ďáblická 80, 182 00. (Vinoř)
Praha 8-Karlín, Vítkova 13, 186 00.
Praha 8-Kobylisy, Zdibská 723/16, 182 00.
Praha 8-Libeň, nám. Dr. V. Holého 2, 180 00.
Praha 9-Hloubětín, Kbelská 250/30, 194 00.
*Praha 9-Vysočany, Vysočanská 562/61, 190 00. A: Praha 9-Hloubětín.
*Praha 10-Hostivař-Háje. A: Praha-Vršovice.
Praha 10-Strašnice, P. O. Box 81, 100 00.
Praha 10-Vinohrady, Dykova 1, 101 00.
Praha 10-Vršovice, Moskevská 34, 101 00.
Praha 12-Modřany, Dolnocholupická čp. 520, 143 00.
Praha 16-Radotín, Prvomájová 909/7, 153 00.
Praha 16-Zbraslav, Pod Špýcharem 1, 156 00. (Dobříš, Mníšek p. Brdy,
N. Ves p. Pleši)

Prostějov, Demelova 1, 796 01.
*Přelouč, Tůmy Přeloučského 332, 535 01. A: Heřmanův Městec.
Přepeře, čp. 148, 512 61. (Vlastibořice-Radimovice)
*Přerov, Havlíčkova 11, 750 00. A: Drahotuše. (Brodek)
Přerov nad Labem, čp. 96, 289 16.
Příbram VI-Březové Hory, Prokopská 313, 261 02. (Příbám I)
*Rakovník, Havlíčkova 79, 269 01. A: Zdice.
Rokycany-Nové Město, Pod ohradou 921/II, 337 03. (Radnice, Mirošov)
Roudnice nad Labem, Husovo nám. 60, 413 01.
Roztoky u Prahy, Jeronýmova 515, 252 63.
*Rtyně v Podkrkonoší, čp. 459, 542 33. A: Červený Kostelec.
Rudná u Prahy, Masarykova 798/127, 252 19.
Rudolfov, Na točně 1, 373 71.
Rychnov nad Kněžnou, Bezručova 16, 516 01.
Rychvald, U pošty čp. 751, 735 32. (Nový Bohumín)
*Rýmařov, Komenského 7, 795 01. A: Krnov.
Řevnice, Nerudova 418/24, 252 30.
Říčany, 17. listopadu 252, 251 01. (Kostelec n. Černými Lesy)
Sázava, Ke Kopaninám 160, 285 06.
*Sedlčany, kpt. Jaroše 482, 264 01. A: Týnec nad Sázavou.
Semily II.-Podmoklice, Družstevní 389, 513 01.
*Slaný, Šultysova 603, 274 01. A: Kladno.
Slavkov u Brna, Jiráskova 959, 684 01. (Bučovice)
*Sobotka. A: Jičín. (Dolní Bousov)
Sokolov, Obce Ležáky 2, 356 01.
*Solany, č. p. 66, 411 15. A: Louny.
Stod, Kostelní 136, 333 01.
*Strakonice, sídlo: KATOVICE, Sbor Dr. K. Farského, 386 11. A: Písek.
*Střelice u Brna, Nová 225, 664 47. A: Brno-Židenice.
*Stříbrná Skalice. A: Uhlířské Janovice.
Studénka 1, ul. 2. května čp. 431, 742 13. (Vítkov-Odry)
*Studnice, čp. 76, 549 48. A: Náchod.
Šternberk, Uničovská 10, 785 01. (Bohuňovice-Mor. Loděnice)
Šumperk, gen. Krátkého 14, 787 01.
Tábor, Farského 1960/7, 390 01. (Soběslav)
Tachov, Hradební 580, 347 01.
Teplice 1, Českobratrská 22, 415 01.
*Teplice-Trnovany, 415 01. A: Teplice I.
*Tmaň, čp. 100, 267 21. A: Zdice.

Tovačov, 751 01.
Trhové Sviny, Branka č. 588, 374 01.
Troubelice, čp. 165, 783 83.
*Trutnov, Úpická 18, 541 01. A: Úpice.
Třebíč, Bráfova 22, 674 01.
Tuchoměřice II., Husův sbor, čp. 318, 252 67. A: Hostivice.
Turnov, Koněvova 665, 511 01.
Týnec nad Sázavou, Nádv. Hodějovského 535.
Uherský Brod, ul. Bratří Lužů 290, 688 01.
Uhlířské Janovice, Kubátova 370, 285 04.
Úpice, Husova 644, 542 32.
Ústí nad Labem, Horova 12, 400 01. (Chabařovice)
*Ústí nad Labem-Střekov, Rozkošná 2, 400 03. A: Ústí nad Labem.
Úvaly, Pražská 180, 250 82. (Český Brod, Škvorec)
*Vamberk, Tyršova čp. 96, 517 54. A: Rychnov nad Kněžnou.
Velká Bystřice, Hliník čp. 167, 783 53.
*Velké Hamry. A: Jablonec nad Nisou.
*Velký Týnec, čp. 257, 783 72. A: Velká Bystřice.
*Velký Vřeštv, čp. 94, 544 54. A: DR.
*Vetlá, Husův sbor, Vrbice, 411 64. A: Roudnice nad Labem.
Vlašim, Sportovní 518, 258 46. (Dolní Kralovice)
Vodňany, Kampanova 479/II, 389 01. (Týn nad Vlt.)
*Votice, Husova 287, 259 01. A: Týnec nad Sázavou.
Vratimov, Školní 3/217, 739 32. (Český Těšín, Havířov)
Vrchlabí, čp. 21, 543 01. (Dolní Kalná, Hostinné)
Vysoké Mýto, Javornického 253/IV, 566 01. (Radhošť-Chroustovice)
Vysoké nad Jizerou, čp. 303, 512 11.
*Vysoké Veselí, Husův sbor, 507 03. A: Jičín.
*Vyškov, Havlíčkova 17, 682 01. A: Blansko. (Ivanovice)
Zábřeh na Moravě, ul. 28. října 20, 789 01.
Zásmuky, Riegrova 378, 281 44.
Zborovice, Sokolská 235, 768 32.
Zdice, čp. 648, 267 51.
Zlín, Štefánikova 2193, 760 01.
*Znojmo, Chelčického 2, 669 02. A: Brno II. (Jevišovice)
*Žamberk, pošt. schr. 31, 564 01. A: Nekoř.
Žatec, Studentská 1190, 438 01.
Žďár nad Sázavou 3, Kopečná 226/13, 591 01. (Dobronín, Přibyslav)
*Žebrák, č. 146, Husův sbor, 267 53. A: Zdice.



Slavnostní bohoslužba na památku mučednické smrti Mistra Jana Husa konaná každoročně za účasti televize a státních hostů v Betlémské kapli



Pravidelné červenové celocírkevní shromáždění ve Škodějově – rodišti patriarchy Karla Farského



Husovské oslavy na Kozím Hrádku



Vystoupení pěveckých sborů na Staroměstském náměstí v Praze

DOSLOV

Při veškeré povinné skromnosti není namístě zapomenout, jak mnohým lidem Církev československá (husitská) za uplynulých osmdesát sedm let života a práce zprostředkovala křesťanskou víru, orientovala je na jejich životních křížovatkách, posilovala je v jejich mravním rozhodování a při jejich eventuálních selháních, kolika z nich duchovně posloužila v jejich kritických životních situacích, prostě jak se zapsala do jejich celkového životopisu...

Dnes si členové této církve a její pracovníci v nových dějinných skutečnostech a životních podmínkách uvědomují, že dílo církve se neobejde bez hlubokých úvah a aktivit zaměřených na „znamení doby“. S novou naléhavostí se jim tak připomíná, co provázelo tuto církev od samotného počátku – touha porozumět evangeliu Ježíšovu a osvojit si život z víry, a spolu s tím i snaha podílet se na kulturním a společenském životě národní společenosti. Se zvláštní naléhavostí se Církvi československé husitské připomíná, že v následování Ježíše má si vytrvale a citlivě všimnout životních osudů svých současníků a stát jim po boku tak, aby dnešním světem a svým osobním životem nemuseli kráčet bezradní, sami. Tento závazek a tuto službu může církev plnit jedině tenkrát, bude-li společenstvím poslušným Boží vůli, duchovně živým a tvůrčím, společenstvím mravním a pracovitým.

Oč půjde v rozměru její duchovní péče? Dosvědčit člověku dnešních životních způsobů víru, které by myšlenkově i pocitově porozuměl. Víru takovou, jež by jej uschopňovala zvládat situace, ve kterých se jeho život uskutečňuje. Dopomoci mu k tomu, aby jej provázela od kolébky po hrob a zhodnocovala jeho obdarování ze stvoření. Prostředkovat mu víru, která by mu byla blízká a současně byla spolehlivá, založená na Božím zjevení a na aktuální vůli Svatého ducha.

Pokud jde o křesťanství všeobecně, čas nás přesvědčil a nadále zřejmě bude přesvědčovat, že církve nemohou lehkomyšlně spoléhat jen na nějaký institut (tradiční, kultový, řádový, dogmatický), který by je zbavil existenciálního zápasu a rozhodování. Uvědomují si, že nemohou a neumějí žít opřeny pouze o svou minulost. I když církev je svatou Kristovou nadací, zaniká a rodí se znovu v té míře, v jaké k ní noví lidé přistupují a noví služebníci do ní nastupují, jak se v ní projevuje skutečný duchovní kvas, jak reaguje na život, jak je činorodá. Jako vždy, nejde o pouhý úkol ideový nebo organizační. Jde o náboženské osobnosti, jež se ho chápou. Jde o jejich obrozující se víru, jejich vůli k odpovědnému životu a o jejich nové, obětavé a pracovité svědectví pro církev. Ta se oživuje jen osobním vkladem - vyznavačstvím a službou.

V tom smyslu tedy s žalmistou pozvedněme své duše k Hospodinu: *V tebe doufám, Bože, ty jsi má síla!*